

Konverentsi lõpetas TÜ etnoloogiamagistrant Jaanika Jaanits, kelle ettekanne käsitles Komi noorteühenduse Mi tegevust komi keele ja kultuuri säilitamisel, tutvustamisel ja populariseerimisel. Jaanits analüüsis ühenduse korraldatud üritusi ja läbiviidud projekte, tuues välja, milliseid meetodeid ja strateegiaid oma eesmärgi saavutamiseks kasutatakse. Ülevaatest selgus, et tänu aktiivsetele eestvedajatele on noorteühendus olnud viimastel aastatel oma tegevuses varasemast edukam ja ühiskondlikult märgatavam.

Ave Tupits, Piret Koosa

Eesti folkloristika aastapremia sai Madis Arukask

2011. aastal asutas Akadeemiline Rahvaluule Selts (ARS) koostöös Eesti Kultuurkapitaliga eesti folkloristika aastapremia, et tunnustada kõrgel professionaalsel tasemel teaduslikku või/ja teadustulemusi populariseerivat tööd folkloristikas, meie rahvuskultuuri ühes keskses valdkonnas. Premia määramisel arvestatakse jüripäevast (23. aprill) jüripäevani ilmunud publikatsioone ja muud teadustegevust. Kaalutakse töö taset; teema ja tulemuste olulisust ja uudsust (nt unarusse jäänud või varem uurimata olulise valdkonna või piirkonna käsitlemist, uute meetodite kasutamist); olulisust eesti rahvuskultuurile ja folkloristikale. Premia antakse välja Eesti Kultuurkapitali toel.

2011/2012. aasta premia nominendid olid Mall Hiimäe Eesti Rahvaluule Arhiivist, Mare Kõiva Eesti Kirjandusmuuseumi folkloristika osakonnast ja Madis Arukask Tartu Ülikoolist.

31. mail anti teine eesti folkloristika aastapremia Tartus Eesti Kirjandusmuuseumis toimunud Akadeemilise Rahvaluule Seltsi aastakoosolekul Madis Arukasele.

Suure õpetamiskoormuse kõrval on Arukask viimase aasta jooksul avaldanud muljet-avaldaval hulgal publikatsioone. Tema teadusartikleid iseloomustab mitmekülgsus, uudsed teemakäsitlemised, interdistsiplinaarsus ja suunatus mitte ainult Eesti lugejatele, vaid ka rahvusvahelisele publikule. Teaduslikke publikatsioone on Arukaselt ilmunud viimasel aastal Eestis, Soomes, Venemaal, Inglismaal, Ameerika Ühendriikides ning Ungaris, seejuures ülemaailmselt tunnustatud kirjastustes (Equinox, Anthem Press). Laureaadi hämmastavast produktiivsusest suulise esinejana annavad tunnistust ettekanded arvukatel rahvusvahelistel konverentsidel Eestis, Hollandis, Ungaris, Lätis, Hiinas ja Prantsusmaal. Tema interdistsiplinaarset suunitlust väljendavad nii erinevate teemade käsitlemised, artiklite avaldamiskohad kui ka 2011. aastal koos Kristiina Praakliga toimetatud ajakirja *Journal of Estonian and Finno-Ugric Linguistics* erinumber. Viimase aasta jooksul ilmunud teaduspublikatsioonid ja ettekanded hõlmavad järgmisi teemavaldkondi: vepslaste ja teiste läänemeresoome rahvaste surnuitkud, (surnu)keha

*Madis Arukasele andis folkloristika aastapremia üle ARSi juhatuse liige Eda Kalmre.
Foto: Alar Madisson, 2012.*

ja ekshumatsiooni tähendus surmakultuuris, itkemise kontekstualiseerimine; Vepsa kultuuri ja rahvausundi erinevad aspektid; välitööd; eepos *Kalevipoeg*; läänemeresoome loomismüüt.

Ell Vahtramäe

Rahvusvaheline folkloorisümposium “Üleloomulikud kohad”

Juuni alguses (4.–7. juunini) toimus Tartus rahvusvaheline muistendiuurijate sümposium, mille korraldasid Tartu Ülikooli eesti ja võrdleva rahvaluule osakond, skandinavistika osakond, Tartu NEFA ja kultuuriteooria tippkeskus. Tegemist oli kuuendat korda toimuva põhjala, keldi ja balti kultuuriruumi folkloriste ja naaberdistsipliinide esindajaid koondava üritusega, mis sai sedapuhku esmakordselt teoks Läänemere idakaldal. Lisaks osalejatele mainitud piirkondadest oli esinejaid tulnud ka hoopis kaugemalt, näiteks Havailt, Indiast, Lõuna- ja Põhja-Ameerikast.

Ettekannete põhirõhk oli kohapärimusel, kuid käsitletud teemade spekter oli laiem, puudutades paljude maailma rahvaste folkloori. Tutvustati nii klassikalisemaid teemasid (nt žanriproblemaatika, kuradi ja teiste üleloomulike olenditega seotud pärimus) kui ka uudsemaid vaatenurki (sooline perspektiiv kohapärimuses, teatrifolkloor, rahvausk *versus* rahvaskeptsism, muistendite uurimine uusima arvutitehnoloogia abil), samuti vanema ja uuema diskursuse seoseid (nt koha- ja haldjamuistendite kajastumine moodsas kirjanduses, muuseumid kui võimalus rituaalse ruumi lokaliseerimiseks). Mitmed esinejad vaatlesid kohtade ja nendega seotud pärimuse muutumist läbi aja, kriteeriume, mis inimeste (sh folkloristide) arvates üldse teevad ühest kohast üleloomuliku